

Manja
of
de zeven lagen der ziltheid

DIMITRI LEUE
met tekeningen van elineveer

Manja

of

*de zeven lagen
der ziltheid*

Manteau

VOORWOORD

Artist in residence Dimitri Leue schreef een ontroerend verhaal over onze continue zoektocht naar het schone op deze aardbol.

Hoofdpersonage Manja legt tijdens een minutieuze restauratie de authentieke kleuren van een vrouwenportret bloot en ontvouwt hierbij ook een stukje van zichzelf. Het delicate traject van deze restauratie typeert ook onze dagelijkse museumwerking. Tijdens de continue speurtochten, vraagstellingen, betrachtingen zijn we steeds op zoek naar onze ware identiteit. Welk museum willen we zijn? Hoe staan we in de maatschappij? Hoe kunnen we onze eigenheid ten volle uitdragen?

Illustratrice elineveer brengt het verhaal van Manja letterlijk binnen de muren van het museum. In haar tekeningen verbindt ze de tekst met collectiestukken en hun museale omgeving. De delicate penvoering van Eline loopt parallel met het fijngevoelige karakter van

de getuigenis van Manja. Ook in de museumwerking streven we ernaar om content vorm te geven in functie van de verhaallijnen en doelgroepen die we willen bereiken.

Het spreekt voor zich dat Dimitri Leue en Elineveer zich ten volle hebben geïnspireerd op het museum om Manja leven in te blazen. Maar Manja is ook voor ons een toonbeeld waaruit we inspiratie kunnen putten en verwondering, verrijking en verbinding kunnen ontleenen. We prijzen ons gelukkig om het Schoonste Gevoel dat hierdoor aangewakkerd wordt.

Dank jullie wel Dimitri, Eline en Joa, die het nawoord schreef.

Carmen Willems

Algemeen Directeur KMSKA

LAAG 1

L'origine de l'amour

Friedrich Nietzsche, nihilistische nietsnut, God is niet dood.

Ze leeft.

Als ge zelf niet zo druk bezig zoudt zijn met dood-zijn, en haar zoudt zien, haar zoudt kennen, zoudt ge mij gelijk geven.

Hoe deze ziel zuiver is kunnen blijven, kan geen mens bevatten.

De denker zou er het zijne van denken.

Hij zou zich rechtzetten, vuist vanonder de kin, en hij zou niet-begrijpend de schouders ophalen.

Misschien zelfs even krabben aan zijn kruin.

Alle filosofen zoeken oorzaak en gevolg, maar vinden kop noch staart bij haar.

Hoe kan zij zo minzaam zijn?

Na alles.

Dit alles waar ik toen niets van wist.

Was het dat wat me intrigeerde?

Die blik vol leven en pijn.

Wist ik het wel? Toen.

Zag ik achter die zorgeloze ogen bergen van verdriet?

Kon ik de ruïne ontwaren achter de prachtige façade?

Nee.

De betovering was te groot om iets anders te zien dan
esthetische perfectie.

Ik liet mijn ogen iets te lang op haar silhouet rusten.

Hoewel 'rusten' niet het goede woord is,

mijn ogen werkten zich kapot

om ieder detail door te laten stromen naar mijn

hersenen,

zodat alles voorgoed bewaard zou blijven op mijn

beenharde schijf.

Zoveel schoonheid wilden mijn kijkers niet laten
verdwijnen in de plooiën van mijn walnoot.
Mijn hoofd wou al wegdraaien, maar de ogen draaiden
tegen.

‘Stop, lichaam! Halt, agendapuntjes van de dag!

Kijk! In plaats van zomaar wat te zien.

Zie in plaats van zomaar wat te kijken.’

Zoals de toeristen in natuurpark Hluhluwe-Imfolozi
zich vergapen aan het ballet van een lopende giraf –
de sierlijkheid van het grootste landdier ter wereld,
de dansende vlekken voor de ogen –
zo keek ik naar haar.

Reikhalzend.

Met al mijn ogen.

Shakespeare zou zeggen

dat ik haar hand zou willen zijn, die langs haar wang
streefde.

De wind die zachtjes met haar haren speelde.

Haar slipje om haar vrouwelijkheid te omklemmen.

Haar tong om langs haar lippen te glijden.

Haar lippen om die tong te voelen.
Ik ben Shakespeare niet.
Ik wou hand noch wind zijn, slip noch lip.
Ik wou mezelf zijn om haar te kunnen zien.
Het vraagstuk of een mens wel zichzelf kán zijn,
kan bijzonder interessant zijn voor een leraar zedenleer
die zijn jeugdige toehoorders vijftig minuten dient bezig
te houden,
zodat hij daarna weer kan checken of iemand zijn foto
heeft geliket,
maar ik stelde mij geen vragen
over het samenvallen van mijn zelfbeeld en mijn
werkelijke ik.
Ik wou gewoon kijken.
Kan een mens iets anders zijn dan zichzelf?
Het kon me niet schelen welke versie van mezelf ik op
dat ogenblik was.
Zolang die maar keek.
Het bleek niet alleen een kijkende versie van mezelf te
zijn,

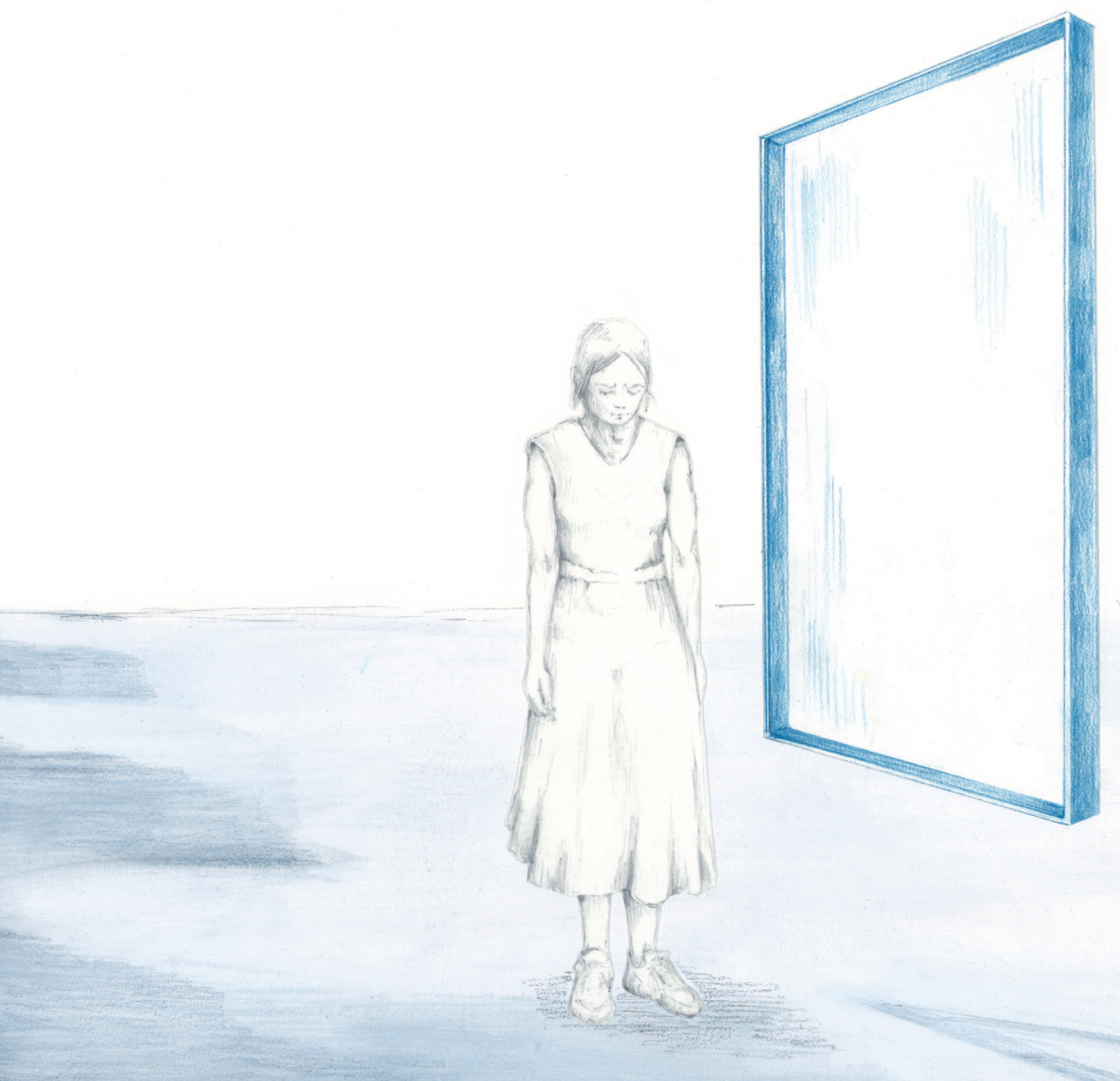
nee, ook nog een stoutmoedige, want ik stapte recht op haar af.

In de weerspiegeling van een raam stond zij onder een plataan.

Net als ik.

Ze leek geschilderd door Gustave Courbet.

Realistisch met een zweem van genot.

De verfbeelders –

zoals mijn docent schadebeelden kunstschilders graag noemde –

Gustave Courbet is vooral bekend door zijn schilderij *L'Origine du monde*,

een prachtig werk dat zowel anatomisch als esthetisch bijzonder interessant wordt geacht volgens sommigen:

‘Prachtig, hoe de meester ervoor kiest de vrouw anoniem te houden, waardoor ze universeel wordt.’

Ik hoor het mijn prof restauratietechnieken nog iets te geagiteerd kreunen.

Volgens anderen is het gewoon een kutschilderij.

Ik heb zijn werk *Rochers près d'Ornans* mogen restaureren.

Een riviertje dat tussen de rotsen door meandert.

Ik zag er een voorstudie in van *L'Origine du monde*.

De aarde plat op haar rug, het gebergte opengespreid en het water dat eruit stroomt.

Maar die verfbeelders, Gustave Courbet, heeft met zijn penseel der liefde voor schoonheid veel meer gepresteerd dan het schilderen van een vagina.

© Wim Van Esbeek

Dimitri Leue (1974) is acteur, regisseur en schrijver. In 2016 debuteerde hij met *Het Lortcher-syndroom*. Het boek werd genomineerd voor De Bronzen Uil. In februari '22 verscheen *Wij is niets*, een verhaal over zonden, liefde en de lichtheid van het leven.

© Thomas Sweertvaegher

Eline van Eerdenbrugh (1980) studeerde af als meester in de Beeldende Kunst aan de Academie voor Schone Kunsten in Antwerpen. Naast het maken van eigen werk en illustraties als **elineveer**, geeft ze tekenles aan volwassenen en kinderen aan de Academie voor Beeldende Kunsten van Heist-op-den-Berg. Dit is haar debuut als boekillustrator.

© 2022 Uitgeverij Manteau / Standaard
Uitgeverij nv, Franklin Rooseveltplaats 12,
B-2060 Antwerpen en Dimitri Leue
& Eline van Eerdenbrugh

Vertegenwoordiging in Nederland
New Book Collective Utrecht
www.newbookcollective.com

Tekeningen
elineveer

Omslagontwerp en vormgeving binnenwerk
Leen Depooter – quod. voor de vorm.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vervaelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Eerste druk september 2022

ISBN 978 90 223 3937 4

D/2022/0034/339

NUR 301